

Krachtig Zuid-Holland

Hoe wij willen werken aan bestaanszekerheid
in onze provincie

Krachtig Zuid-Holland

Geachte lezer,

Op 22 november jl. gingen Nederlanders naar de stembus om een nieuwe Tweede Kamer te kiezen. Traditiegetrouw vond voorafgaand aan de verkiezingsdag een brede discussie plaats over de belangrijke uitdagingen waar wij als land voor staan. Een thema dat veel voorbijkwam in de verkiezingscampagne is **bestaanszekerheid**. Een belangrijk onderwerp dat inwoners direct raakt, niet alleen nu maar ook in de toekomst. Juist bestaanszekerheid draagt eraan bij dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Voor nog te veel Nederlanders is dit niet vanzelfsprekend.

In de landelijke discussie gaat het veel over de financiële positie van Nederlanders, maar ook andere thema's zijn onlosmakelijk verbonden met het garanderen van bestaanszekerheid. De provincies in Nederland werken elke dag hard om ook andere onderwerpen die bestaanszekerheid direct raken verder te brengen. Bestaanszekerheid gaat wat ons betreft ook over het kunnen vinden van een geschikte woning, het kunnen wonen en werken in een gezonde en veilige leefomgeving en het op een laagdrempelige manier kunnen gebruikmaken van het openbaar vervoer.

Als een toekomstig kabinet écht werk wil maken van bestaanszekerheid, moet de samenwerking tussen de Rijksoverheid en de provincies de komende tijd verder worden versterkt. Als startpunt hiervoor, biedt de Provincie Zuid-Holland u hierbij haar inzet aan op een aantal thema's, waarbij de benodigde samenwerking zeer belangrijk is. We staan stil bij de volgende onderwerpen:

- Een betaalbare woning voor iedereen
- Toegankelijk en betaalbaar openbaar vervoer
- Uitvoeren van maatregelen uit het MIRT
- Een gezonde en veilige leefomgeving
- Vitaal natuur- en landelijk gebied
- Investeren in brede welvaart en een sterke regionale economie
- Werken aan bestaanszekerheid vraagt om stabiele provinciefinanciën

Wij hopen dat u ons aanbod als een handreiking ziet om niet alleen in het proces van de kabinetsformatie, maar juist ook daarna, de samenwerking met de provincies verder te versterken. Dit is echt nodig, juist omdat de provincies een onmisbare rol spelen in het verbeteren van het dagelijks leven van de inwoners. Alleen als onze samenwerking wordt versterkt, telt de inzet van alle overheden op om ervoor te zorgen dat iedere inwoner volwaardig kan meedoen in de maatschappij.

Wij gaan deze uitdaging graag aan.
Doet u mee?

Namens het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland,

Jaap Smit
Commissaris van de Koning

Een betaalbare woning voor iedereen

Nederland bevindt zich op dit moment in een wooncrisis: er zijn onvoldoende woningen beschikbaar en door het tekort van het aanbod, kunnen jongeren zich door de hoge prijzen geen koopwoning veroorloven. We nemen deze problemen heel serieus: de provincie Zuid-Holland heeft recent aangegeven tot het jaar 2030 maximaal **235.000 woningen** te willen bijbouwen. Samen met onze gemeenten werken we hard om dit te realiseren.

Tegelijkertijd kunnen we het niet alleen: we hebben hiervoor ook de Rijksoverheid nodig. Juist op landelijk niveau moet er inzet worden gepleegd om de juiste randvoorwaarden voor woningbouw te creëren.

Een betaalbare woning voor iedereen

Een duidelijke wettelijke taak

We willen onze wettelijke taak voor de regionale verdeling van woningen en huisvesting van aandachtsgroepen helder terugvinden. We willen daarnaast dat de provincie deze rol krijgt in de verdeling van andere groepen met maatschappelijke urgentie, zoals arbeidsmigranten. Tenslotte willen we meer instrumenten om gemeenten aan te spreken die zich niet aan de regionale afspraken houden. Een snelle vorm van Interbestuurlijk Toezicht is een mogelijkheid, maar ook sturing via grondbeleid zien wij als een mogelijkheid om ervoor te zorgen dat betaalbare woningen ook écht worden gebouwd.

Meer budget en capaciteit voor wooncorporaties

De door de Tweede Kamer aangenomen motie om de vermogensbelasting op woningcorporaties (de zgn. ATAD) af te schaffen, moet snel uitgevoerd worden. Voor de bouw van zowel DAEB (diensten van algemeen economisch belang), en niet-DAEB woningen, bestaan verschillende regelingen die de mogelijkheden op financieel vlak belemmeren. Geef corporaties meer mogelijkheden om te investeren in het middensegment door belemmerende regelgeving weg te nemen.

Versnellen procedures

Het is noodzakelijk om procedures te vereenvoudigen en te versnellen, zodat huizen sneller kunnen worden gebouwd. Het Rijk is aan zet om ervoor te zorgen dat bezwaarprocedures bij de Raad van State sneller worden afgerond.

Toegang tot nutsvoorzieningen

We zien in de praktijk steeds vaker dat leveringszekerheid van drinkwater en elektriciteit het

realiseren van nieuwbouwwoningen op korte termijn belemmeren. Niet alleen wij, maar ook netbeheerders en de Rijksoverheid zijn ervoor verantwoordelijk dat versneld energie-infrastructuur wordt aangelegd. We roepen daarom op om in te blijven zetten op uitbreiding van het net en te werken aan oplossingen om de leveringszekerheid van drinkwater te borgen. Ook goed groen in en om de stad is een belangrijke voorziening die alleen met inzet van de Rijksoverheid tot stand kan komen.

Bouw toekomstbestendig en zet in op besparing

De energiekosten en vraag naar energie groeien sneller dan de inkomens en de capaciteit van het energienet. Niet iedereen kan investeren in eigen energieopwekking of energiebesparing. Het is belangrijk om de inspanningen voor het isoleren van slecht geïsoleerde woningen door te zetten. Tegelijkertijd moet er in Zuid-Holland veel worden bijgebouwd. Ook moeten we toekomstbestendig bouwen; dit vraagt om toekomstbestendige regelgeving. Wij vragen om het Bouwbesluit aan te scherpen en de regels aan te passen van BENG (Bijna Energieneutrale Gebouwen) naar MENG (Meer dan Energieneutrale Gebouwen). Ook willen we Zon op Dak standaard opnemen in onze provinciale bouwregels, maar dat houdt het Rijksbouwbesluit tegen. Wij roepen het nieuwe kabinet op om met ons in gesprek te gaan over de mogelijkheden.

Toegankelijk en betaalbaar openbaar vervoer

Je makkelijk van A naar B begeven is onlosmakelijk verbonden met bestaanszekerheid: het stelt mensen in staat naar werk te gaan, boodschappen te doen en hun sociale netwerk te onderhouden. In Zuid-Holland werken we met gemeenten en organisaties samen om onze inwoners zo goed mogelijk openbaar vervoer te bieden. We doen dit met het oog op de toekomst door in concessies eisen te stellen aan duurzaamheid en bereikbaarheid van bijvoorbeeld kleine kernen. Om ook in de toekomst toegankelijk en betaalbaar streek- en stadsvervoer te kunnen bieden, moeten een nieuw kabinet en de provincies blijven samenwerken zodat zoveel mogelijk mensen hiervan gebruik kunnen maken.

Toegankelijk en betaalbaar openbaar vervoer

Reële indexatie van kosten

De afgelopen jaren werden provincies er regelmatig mee geconfronteerd dat het Provinciefonds en de Brede Doeluitkering Verkeer & Vervoer (BDU V&V) niet op een reële wijze worden geïndexeerd. Dit leidt op termijn tot een uitholling van de 'OV-koopkracht'. We roepen het nieuwe kabinet op om de BDU V&V op reële wijze jaarlijks te indexeren met 3%.

Schrap het dubbele opstaptarief bij overstap van trein op bus, metro of tram

In de afgelopen jaren is het dubbel in- en uitchecken en het dubbele opstaptarief bij een reis met NS en een regionale spoorvervoerder op veel plaatsen afgeschaft. Bij regionale vervoerders is dit ook het geval bij een overstap van bus op trein. Bij een overstap van trein op bus, tram of metro is dit nog niet het geval. Wij roepen het nieuwe kabinet op om dit alsnog te doen.

Investerings in infrastructuur en beheer en onderhoud blijven noodzakelijk

Er is eerder een ambitie geformuleerd om het OV-gebruik de komende jaren te laten groeien om daarmee nieuwe woongebieden te ontsluiten en het huidige wegennet te ontlasten. Om dit te bereiken, blijven investeringen in hoogwaardig openbaar vervoer zoals spoor, stations, hubs en snelle buslijnen noodzakelijk. We roepen het nieuwe kabinet op hier serieus werk van te maken, zodat in samenwerking met provincies kan worden toegewerkt naar gezamenlijke doelen in 2040.

Blijf inzetten op doorstroming, verduurzaming en publieke mobiliteit

Om het openbaar vervoer voor alle gebieden in Nederland (zowel stedelijk als landelijk) aantrekkelijk te houden moet het nieuwe kabinet, samen met andere overheden, de komende jaren blijven inzetten op verschillende maatregelen om het openbaar vervoer toegankelijk te houden. Het gaat hierbij om doorstromingsmaatregelen (bijvoorbeeld het aanleggen van vrije busbanen en het toestaan van het gebruik van vluchtstroken op snelwegen), verduurzaming (bijvoorbeeld het blijven inzetten op zero-emissie vervoer) en publieke mobiliteit (waarbij niet alleen aandacht is voor traditioneel openbaar vervoer, maar juist ook de aansluiting op deel- en flexvervoer en WMO-vervoer zodat er één geïntegreerd mobiliteitssysteem ontstaat. We blijven graag met het nieuwe kabinet in gesprek hoe we dit de nieuwe standaard kunnen maken.

Uitvoeren van maatregelen uit het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport

In november 2022 hebben de Rijksoverheid, de provincie Zuid-Holland, metropoolregio Rotterdam Den Haag en de gemeenten Den Haag en Rotterdam besloten een gezamenlijke investering van 4,8 miljard euro te doen in de bereikbaarheid van Zuid-Holland. Deze investering is enorm belangrijk, aangezien dit grote invloed heeft op de woningbouw (170.000 woningen tot 2040 in de omgeving van de spoorlijn Leiden-Dordrecht) en economische kracht van de regio. Juist omdat de investeringen vanuit het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) belangrijk zijn voor de basisbehoeften van mensen in Zuid-Holland, dragen ook deze investeringen bij aan bestaanszekerheid in de regio.

Uitvoeren van maatregelen uit het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport

Behoud de afspraken en het uitvoeringstempo van het programma Wonen en Mobiliteit en de Oude Lijn

Recent werd duidelijk dat eerder gemaakte afspraken, waaronder uit het MIRT, onder druk staan vanwege bezuinigingen en de stikstofproblematiek. De reden waarom er afspraken zijn gemaakt met de Zuidelijke Randstad staat echter nog steeds overeind: in de Zuidelijke Randstad stonden wij al klaar met de plannen en zijn wij, mede dankzij de afspraken in het bestuurlijk overleg MIRT 2022 en het bestuurlijk overleg Leefomgeving 2023, hard aan de slag met betaalbare woningbouw en bijbehorende leefbare wijken en gebiedsontwikkelingen. Belangrijk is om samen te blijven werken aan de uitvoering van deze afspraken.

Met betrekking tot de Oude Lijn weten we waar we naar toewerken: het bouwen van veel nieuwe, broodnodige woningen rondom grote knooppunten en nieuwe stations in Zuid-Holland. We roepen daarom op de huidige afspraken te laten staan en de nodige flexibiliteit in de uitvoering toe te staan. In november 2023 hebben het Rijk en de provincie Zuid-Holland nogmaals uitgesproken te blijven samenwerken aan projecten zoals de Oude Lijn en de Bodegravenboog. We verwachten dat het nieuwe kabinet zich houdt aan deze afspraken. Van belang is dat belangrijke randvoorwaarden door een nieuw kabinet worden gegarandeerd, zoals het wegnemen van belemmeringen als stikstof, ruimte voor bedrijvigheid en netcongestie.

Gebiedsontwikkelingsfonds

De financiering vanuit het MIRT voor Zuid-Holland is onlosmakelijk verbonden met grote opgaven in

onze provincie die Zuid-Hollanders dagelijks raken, bijvoorbeeld in de Zuidelijke Randstad. We zoeken daarom structurele financiering voor ingrepen in stedelijke gebieden die noodzakelijk zijn om voortgaande groei mogelijk te maken en de concrete invulling van een gebied overstijgen. Dit raakt daarmee de belangen van verschillende ministeries. Het doel is om de bouw van betaalbare woningen in gebieden met de grootste woningnood op gang te houden, én duurzame, leefbare en toekomstbestendige wijken te bouwen.

Samen met het nieuwe kabinet willen we kijken welke verdere investeringen nodig zijn. Het gaat ten eerste om het dichten van de onrendabele top voor betaalbare woningen in regio's met een hoge marktprijs. Een gebiedsontwikkelingsfonds is een belangrijke drager om de ambities uit de Nationale Prestatieafspraken Volkshuisvesting en Woondeals waar te maken. Ten tweede betreft het de financiële dekking van ruimtelijke ingrepen in en rond de te ontwikkelen gebieden die de grondexploitaties van gebiedsontwikkelingen én de financiële slagkracht van gemeenten te boven gaan, zoals het verplaatsen van bedrijven. Samen met het een nieuw kabinet willen we vastleggen wat de invulling van een dergelijk gebiedsontwikkelingsfonds zou moeten zijn.

Een gezonde en veilige leefomgeving

Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners veilig kunnen wonen in een gezonde leefomgeving. Maar in het dichtbevolkte Zuid-Holland is dat niet altijd eenvoudig. Zo staat meer dan een kwart van de meest risicovolle bedrijven van Nederland in onze provincie. De uitstoot van deze bedrijven en de impact daarvan op de omgeving en gezondheid van omwonenden is steeds meer onderdeel van het maatschappelijk debat. Als provincie pakken wij onze rol, omdat wij verantwoordelijk zijn voor de vergunningverlening aan, het toezicht houden op, en handhaving op deze meest risicovolle bedrijven. Het wettelijk instrumentarium hiervoor kan beter. Dit helpt onze inwoners, maar geeft ook duidelijkheid aan bedrijven.

Een gezonde en veilige leefomgeving

Beschermen van omwonenden nabij industrie

Het rapport *Industrie en Omwonenden* van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid heeft de maatschappelijke discussie over het beschermen van omwonenden tegen schadelijke emissies aangewakkerd. Eén van de belangrijkste conclusies uit het rapport is dat als alle regels en voorschriften worden gevolgd, voldoende veiligheid toch nooit een gegeven is. Met het ministerie trekken we gezamenlijk op om te onderzoeken wat nodig is om emissies van bijvoorbeeld PFAS terug te dringen. Wij zijn blij dat bij de uitwerking van dit rapport ook aanpassing van wet- en regelgeving een van de actielijnen is.

Dring ook potentiële schadelijke emissies terug

Om invulling te geven aan het voorzorgsbeginsel hebben wij beleid vastgesteld om potentieel zeer zorgwekkende stoffen (pZZS) te behandelen als bewezen zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Dit zijn stoffen die vermoedelijk schadelijk zijn voor de leefomgeving en de gezondheid van inwoners, maar waar wetenschappelijk onderzoek nog naar loopt. Concreet betekent dit dat wij erop toezien dat in onze vergunningverlening ook voor de pZZS een minimalisatieverplichting geldt, net als bij de bewezen ZZS. Zo willen wij voorkomen dat deze stoffen landen in onze leefomgeving. Helaas houdt deze aanpak voornamelijk geen stand bij de rechtbank.

Wij vragen het Rijk om ons instrumenten te geven om ook de uitstoot van potentiële schadelijke emissies terug te dringen. Zo voorkomen we dat stoffen jarenlang worden uitgestoten waarvan later blijkt dat deze zeer schadelijk zijn, zoals met verschillende PFAS-verbindingen in het verleden is gebeurd.

Dring de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen terug

Door ontwikkelingen zoals de energietransitie zal het transport van gevaarlijke stoffen toenemen. Dit geldt bijvoorbeeld voor ammoniak, dat zal worden ingezet als drager van waterstof. Wij begrijpen dat vervoer over spoor een duurzame keuze is, maar vinden dat vanwege de kleine kans op grote ongevallen het vervoer van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk buitenstedelijk moet blijven. Zeker omdat voor het realiseren van de woningbouwopgave veelvuldig wordt gekeken naar locaties rondom hoogwaardig openbaar vervoer.

Wij vragen het Rijk om de routes van het vervoer van gevaarlijke stoffen minder langs dichtbevolkte gebieden te laten lopen door te routeren en afspraken te maken met het bedrijfsleven. Daarnaast is het belangrijk om te investeren in toekomstbestendige infrastructuur door een ammoniakbuisleiding in de Delta Rhine Corridor te realiseren. Met deze maatregelen werken we aan uitdagingen op het gebied van energie-onafhankelijkheid en de energietransitie, maar borgen we ook de veiligheid van onze inwoners.

Vitaal natuur- en landelijk gebied

Bestaanszekerheid heeft niet alleen te maken met een zeker inkomen, een geschikte woning en een goede bereikbaarheid, maar ook met de omgeving waarin je woont. De provincie Zuid-Holland werkt daarom hard aan natuurherstel en -realisatie. Tegelijkertijd spelen provincies ook een belangrijke rol in de transitie van het landelijk gebied en de bijbehorende gebiedsgerichte aanpak. In Zuid-Holland komen veel opgaven bij elkaar en daarom willen wij, samen met onze inwoners, (agrarische) ondernemers en medeoverheden een rol van betekenis spelen. We werken aan een provincie waar Zuid-Hollanders toegang hebben tot genoeg groen en natuur, waar boeren kunnen boeren en waar we ruim baan geven aan innovatie. De provincie Zuid-Holland staat in de startblokken, maar we hebben de Rijksoverheid nodig.

Vitaal natuur- en landelijk gebied

Zorg voor duidelijk beleid en structurele financiering

Het landelijk gebied staat aan de vooravond van één van de grootste transities ooit. Maatregelen die worden genomen, hebben grote invloed op onder andere boeren en tuinders. Provincies zijn door de Rijksoverheid gevraagd een leidende rol te spelen in de gebiedsgerichte aanpak en we hebben deze handschoen opgepakt: we spreken met medeoverheden, inwoners en (agrarische) ondernemers en maken samen met hen plannen voor de toekomst. We merken steeds meer dat het moeilijker wordt de positieve energie van onze gebiedspartners vast te houden, aangezien de Rijksoverheid onvoldoende duidelijkheid geeft over haar beleidsmatige en financiële inzet. Het nieuwe kabinet moet een oplossing bieden voor de vergunningenproblematiek; dit gaat niet alleen over de PAS-melders, natuurherstel en -beheer, maar het bieden van een passende toestemming voor alle bedrijven. Juist in onze provincie, waar we grote opgaven moeten combineren met zeer beperkte ruimte, is het bieden van duidelijkheid van het grootste belang. Het past dan ook niet dat het nieuwe kabinet van provincies een blauwdruk vraagt voor de gebiedsprocessen: dit moet per gebied maatwerk zijn waarbij de doelen centraal staan. Het vragen van commitment van provincies, zonder duidelijkheid te geven over generiek beleid en financiering van de transities in het landelijk gebied (inclusief water en natuur), is geen solide basis voor een samenwerking.

Stikstof uit zee

In een aantal Zuid-Hollandse deelgebieden is de herkomst van de stikstofdepositie onduidelijk.

In verschillende modellen wordt dit 'stikstof uit zee', of 'categorie overig' genoemd. Dit zijn emissiebronnen waar wij als provincie geen invloed op hebben, maar waarvoor wel oplossingen nodig zijn om de stikstof-uitstoot en -depositie te verminderen. Momenteel wordt er onderzoek gedaan naar de herkomst van deze bronnen. Wij roepen een nieuw kabinet op zo snel mogelijk de resultaten van dit onderzoek te presenteren en bronmaatregelen te treffen zodat we samen met onze partners kunnen werken aan de transitie in deze gebieden.

Ruimte voor innovatie

Een transitie van het landelijk gebied is niet mogelijk zonder innovatie. Zowel bij boeren, vissers en in de (glas)tuinbouw is innovatie nodig om zowel de transitiedoelen in het landelijk gebied te halen, maar ook om toekomstbestendige economische sectoren voor Zuid-Holland - voor heel Nederland (!) - te behouden. We roepen het nieuwe kabinet op om samen met provincies en sectoren in gesprek te gaan, zodat innovatie kan blijven worden aangejaagd en zo een positieve manier kan hebben op de uitstoot van, bijvoorbeeld, stikstof en CO₂.

Investeren in brede welvaart en een sterke regionale economie

Zuid-Holland is de drijvende kracht achter de Nederlandse economie. In onze provincie wordt ruim 20% van het bruto nationaal product verdiend. Met de Rotterdamse Haven is de grootste haven van Europa in onze provincie gevestigd. 's Werelds grootste tuinbouwcluster bevindt zich in Zuid-Holland. En onze Life Sciences & Health Sector behoort tot de top van de wereld. Maar in onze provincie zien we ook de andere kant van de medaille. Van heel Nederland staat de brede welvaart het meest onder druk in onze steden en dorpen. Het is belangrijk daar oog voor te hebben. Want elke regio telt, ook die in Zuid-Holland.

Investeren in brede welvaart en een sterke regionale economie

Zuid-Holland biedt kansen voor Nederland

De kracht van de Zuid-Hollandse economie ligt in innovatieve topclusters en de spilfunctie voor goederen en grondstoffen. Bijvoorbeeld met onze Rotterdamse haven, het (glas)tuinbouwcluster en de Space Campus ESA-ESTEC. Het elektriciteitsnet is een cruciale vestigingsfactor, zonder extra maatregelen kunnen in de Rotterdamse Haven tot 2029 geen nieuwe bedrijven aangesloten worden. Om de economie op gang te trekken is het dan ook cruciaal dat het Rijk de versterking van de energie-infrastructureur en het lokaal opwekken van energie versnelt en dit ruimtelijk, financieel en juridisch faciliteert; dit geldt ook voor waterstof en warmte.

In onze provincie werken private en publieke sleutelspelers samen in de Zuid-Hollandse Groeiagenda. Met de uitvoering van deze agenda dragen wij bij aan nationale opgaven op bijvoorbeeld het gebied van CO₂-reductie. In Zuid-Holland zijn veel sleuteltechnologieën aanwezig die een bijdrage leveren aan de strategische onafhankelijkheid van Nederland en Europa. Wij vragen het Rijk om mee te doen; want van investeren in Zuid-Holland, plukt heel Nederland de vruchten.

De brede welvaart staat onder druk

De brede welvaart in Zuid-Holland is de afgelopen jaren gedaald en behoort tot de laagste van het land. Meer nog dan langs provinciale grenzen manifesteert ongelijkheid in brede welvaart zich langs verschillende sociaaleconomische kenmerken. Wij vragen het Rijk om met de samenwerkende partijen in onze regio samen te werken om de brede welvaart te versterken, bijvoorbeeld via het instrument van de regiodeals.

Investeer in de Zuid-Hollandse culturele infrastructuur

Zuid-Holland heeft een rijke en gevarieerde culturele infrastructuur. Om dit te onderhouden blijft structurele Rijksfinanciering nodig, bijvoorbeeld voor de restauratie van Rijksmonumenten met de Kanjerregeling. De culturele infrastructuur in Zuid-Holland draagt ook bij aan het landelijk aanbod. Wij roepen het kabinet daarom op om bij de verdeling van de cultuurmiddelen geografische spreiding niet ten koste te laten gaan van de kwaliteit van het cultuuraanbod in onze provincie.

Een verplaatsingsfonds voor bedrijventerreinen

De Zuid-Hollandse bedrijventerreinen zijn goed voor een derde van de werkgelegenheid in onze provincie en ruim 30% van het bruto regionaal product. De beschikbare ruimte staat onder druk en er zijn weinig mogelijkheden voor uitbreiding. Daarnaast vraagt de transitie naar een circulaire economie om extra ruimte voor circulaire bedrijven. Het beter benutten van de beschikbare ruimte op bedrijventerreinen vraagt onder andere om verplaatsing van bedrijven. Dat is kostbaar. Daarom vragen wij het Rijk om een verplaatsingsfonds in te stellen zodat we bedrijventerreinen toekomstbestendig kunnen maken.

Werken aan bestaans- zekerheid vraagt om stabiele provinciefinanciën

Zuid-Holland is de dichtstbevolkte provincie van Nederland en een van de drijvende krachten achter de Nederlandse economie. Een groot deel van de landelijke ambities tot 2030 zijn in Zuid-Holland te realiseren, zoals 25% van de nationale woningbouwopgave en 40% van de nationale CO2-reductie opgave. De rol van de provincie(s) bij opgaven op het gebied van landbouw, wonen en mobiliteit en energie is groot en draagt bij aan de bestaanszekerheid in Zuid-Holland. Maar voor het goed uitvoeren van deze taken, zijn wel de juiste middelen een cruciale voorwaarde.

Werken aan bestaanszekerheid vraagt om stabiele provinciefinanciën

Herziening van het provinciefonds

Provincies krijgen voor de uitvoering van hun taken geld uit het provinciefonds. Op dit moment wordt door het ministerie van Binnenlandse Zaken gekeken naar een integrale herziening van het verdeelmodel van het provinciefonds. Wij dringen bij het Rijk aan op een spoedige herziening.

In Zuid-Holland zijn wij nu al genoodzaakt de provinciale opcenten te verhogen, waardoor het provinciale deel van de motorrijtuigenbelasting bij ons het hoogst is van heel Nederland. Wat we willen voorkomen is dat we moeten snijden in voorzieningen. Het veranderende takenpakket van onze provincie moet in ogenschouw worden genomen. Grotere opgaven vragen om meer inzet. Middelen moeten deze trend volgen.

Structurele middelen voor structurele taken

In tegenstelling tot de begroting van het Rijk kijken provinciebegrotingen vier jaar vooruit. Wij starten begin volgend jaar met het opstellen van onze meerjarenbegroting 2025-2028. Vanwege het financiële gat in 2026 en verder is het lastig om structurele uitgaven te plannen. Er kan bijvoorbeeld geen vast personeel worden aangenomen voor structurele taken. Wij dringen erop aan om het financiële gat voor provincies en onze gemeenten structureel te dichten.

Afschaffen van de opschalingskorting

Een veelgehoorde wens, die ook in menig verkiezingsprogramma te vinden is, is het afschaffen van de opschalingskorting. Deze korting loopt in vier jaar op tot 40 miljoen euro. Tijdens de Voorjaarsnota 2024 zal het kabinet een besluit nemen over het al

dan niet afschaffen van de opschalingskorting. Wij vragen het kabinet om deze korting definitief af te schaffen, omdat elke grond voor deze korting ontbreekt.

Herstel van het accres vanaf 2026 is nodig

Wij zijn voor onze inkomsten voor maar liefst 44% afhankelijk van de inkomsten uit het provinciefonds. Het Rijk besloot eerder dat de volumecomponent vanaf 2026 werd vastgezet. Dat betekent dat het provinciefonds niet meer meegroeit wanneer het Rijk besluit tot extra uitgaven. Door deze maatregel dalen de inkomsten in 2026 voor Zuid-Holland met maar liefst 28 miljoen euro.

Bij de Voorjaarsnota 2023 heeft het kabinet een nieuwe normeringssystematiek gepresenteerd, namelijk op basis van de gemiddelde groei van het BBP over de afgelopen acht jaar. De nieuwe indexering systematiek brengt meer rust, maar is onvoldoende om reële kostenstijgingen voor bijvoorbeeld natuurbeheer en onderhoud op te vangen. We vragen voor die terreinen de reële kostenstijging als uitgangspunt te nemen van het accres. We moeten voorkomen dat de provinciale opgaven, zoals de transitie van het landelijk gebied, niet goed kunnen worden uitgevoerd of stil komen te liggen.

Colofon

Dit is een uitgave van de provincie Zuid-Holland

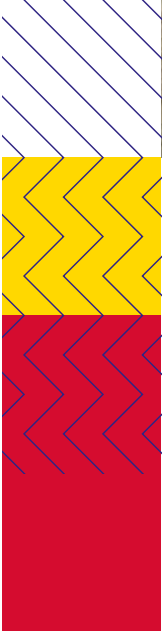
Meer informatie: publicaffairs@pzh.nl

Ontwerp: Vakteam Grafimedia

Druk: PrintRS

231100073

Krachtig Zuid-Holland

Krachtig Zuid-Holland